

Klima- og miljødepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inge Hafstad, +47 74 16 80 66

Fylkesmannens uttalelse - offentlig høring på endringer i rovviltforvaltningen

Fylkesmannen viser til høringsbrev fra Klima- og miljødepartementet (KLD) datert 6. juni 2019 vedrørende forslag til flere endringer i rovviltforvaltningen, samt brev datert 7. juni s.å. der departementet varslar om endringer i høringsnotatet. Høringen gjelder endringer i rovviltforvaltningen på følgende punkter:

- Endringer i nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven § 17 annet ledd
- Ny § 26b i naturmangfoldloven som hjemler opprettelse av rovviltklagenemnd
- Endringer i rovviltforskriftens §§ 4 og 5 om antall forvaltningsregioner for rovvilt
- Endringer i rovviltforskriftens §§ 4 og 6 om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av flere rovviltregioner
- Endringer i rovviltforskriftens § 6 om Landbruksdirektoratets rett til å avgi uttalelse til regionale forvaltningsplaner for rovvilt
- Endringer av rovviltforskriftens § 18 om kommunenes adgang til å klage på vedtak om felling av rovvilt
- Endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §§ 29a og 34 vedrørende fellingsmetoder av jerv

Høringsfrist er satt til **1. oktober 2019**. Det tas i hovedsak sikte på ikrafttredelse innen **1. januar 2020**. Denne høringsuttalelsen er en felles uttalelse fra Fylkesmannen i Trøndelag, og utarbeidet i fellesskap mellom reindrifts-, landbruks- og klima- og miljøavdelingene.

Fylkesmannens oppsummerende konklusjoner

Endringer i nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven § 17 annet ledd

- Fylkesmannen støtter den foreslåtte endringen i naturmangfoldlovens § 17, annet ledd.

Ny § 26b i naturmangfoldloven som hjemler opprettelse av rovviltklagenemnd

- Fylkesmannen anbefaler ikke at det opprettes en uavhengig rovviltklagenemnd

- Hvis det opprettes ei uavhengig rovviltklagenemnd må Landbruks- og matdepartementet sidestilles med Klima- og miljødepartementet ved at begge departementene oppnevner klagenemndas medlemmer, samt at begge departementene må gis lik adgang til å gi generelle instruksjoner om blant annet lovforståelse, skjønnsutøvelse mv. Både Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet bør være sidestilt i et sekretariat.

Endringer i rovviltforskriftens §§ 4 og 5 om antall forvaltningsregioner for rovvilt

- Fylkesmannen vil sterkt fraråde at Trøndelag og Nordland slås sammen til en rovviltregion. Rovviltregion 6 Midt-Norge med Trøndelag og Møre og Romsdal opprettholdes som en rovviltregion.
- Hvis region 6 splittes opp som foreslått, må minimum fire familiegrupper av gaupe følge Møre og Romsdal inn i region Vestlandet.

Endringer i rovviltforskriftens §§ 4 og 6 om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av flere rovviltregioner

- Fylkesmannen støtter forslaget om å åpne opp for felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av rovviltregionene.
- Fylkesmannen anbefaler at grensen mellom nord og sør flyttes til grensen mellom Nordland og Trøndelag (hvis dagens rovviltregion opprettholdes), sekundært mellom Trøndelag og Innlandet/Møre og Romsdal hvis Trøndelag og Nordland slås sammen til en rovviltregion.
- Fylkesmannen anbefaler ovenfor departementet at prinsippet om soneforvaltning av gaupe oppheves.

Endringer i rovviltforskriftens § 6 om Landbruksdirektoratets rett til å avgi uttalelse til regionale forvaltningsplaner for rovvilt

- Fylkesmannen støtter forslaget som gir Landbruksdirektoratet samme rett som Miljødirektoratet til å avgi faglig uttalelse til rovviltneemndene utkast til forvaltningsplaner.
- Fylkesmannen stiller seg tvilende til om forslaget øker muligheten for en mer samlet og balansert virkemiddelbruk innenfor miljø-, landbruk- og reindriftsforvaltningen.

Endringer av rovviltforskriftens § 18 om kommunenes adgang til å klage på vedtak om felling av rovvilt

- Fylkesmannen støtter departementets forslag om å gi kommunene adgang til å klage på enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften.

Endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §§ 29a og 34 vedrørende fellingsmetoder av jerv

- Fylkesmannen støtter KLDs forslag om endringer i forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst § 29a *Kunstig lys ved åtejakt på jerv* og endringene som foreslås i forskriftens § 34 *Krav om tilsyn* annet ledd, med unntak av femte strekpunkt under vilkår for bruk av kameraovervåking/elektronisk overvåking.

- Fylkesmannen foreslår at femte strekpunkt under vilkårene endres til (endring understreket og med fet skrift): *Som supplement til kameraet **skal** en fellevarsler monteres, som sender varsel til jeger dersom lokket faller ned.* Sekundært at strekpunktet tas bort.

Fylkesmannens vurderinger

Fylkesmannen i Trøndelag går nedenfor litt mer i detalj om hvert enkelt punkt som er på høring.

- **Endringer i nødvergebestemmelsen i naturmangfoldloven § 17 annet ledd**

Fylkesmannen støtter den foreslåtte endringen i naturmangfoldlovens § 17, annet ledd. Det er viktig at loven gjenspeiler gjeldende rettspraksis, jf. dom i Høyesterett (se høringsnotatet). Videre er Fylkesmannen enig i departementets vurdering om at adgangen til å felle rovvilt i nødverge vil bli noe utvidet med den foreslåtte endringen.

Endringen vil imidlertid medføre større rom for tolkning enn dagens ordlyd. Dette gjelder spesielt formuleringen om «umiddelbart forestående angrep». Når går et hendelsesforløp fra å være en observasjon av et rovdyr eller ei kongeørn til å være et «umiddelbart forestående angrep»? Denne formuleringen gir et større rom for tolkning enn dagens ordlyd om direkte angrep eller formuleringen «pågående angrep» som foreslås i denne høringen. Selv om Høyesterett har slått fast at begrepet «direkte angrep» må tolkes mer romslig enn det som følger av en snever ordfortolkning, vil mest sannsynlig den foreslåtte endringen medføre flere tvilstilfeller. Dette kan være konfliktskapende i en fra før polarisert debatt om rovviltforvaltning.

Selv om formuleringen «Eieren, eller den som opptrer på vegne av eieren» ikke er en del av høringen, ønsker Fylkesmannen å påpeke at formuleringen «opptrer på vegne av eieren» ofte kan skape store rom for tolkninger. Loven bør definere tydeligere i hvilke tilfeller en person kan opptre på vegne av eieren.

- **Ny § 26b i naturmangfoldloven som hjemler opprettelse av rovviltklagenemnd**

Fylkesmannen anbefaler ikke opprettelse av en uavhengig rovviltklagenemnd. Det er flere årsaker til at Fylkesmannen er skeptisk til dette forslaget. Det finnes knapt et fagområde som er mer detaljstyrt enn rovviltforvaltningen, helt fra Stortinget, via Regjeringen v/Klima- og miljødepartementet og videre ned til Miljødirektoratet, rovviltneemndene og fylkesmennene. Selv om organiseringen av rovviltforvaltningen er innfløkt med mange aktører, er den hierarkistisk oppbygd, og rollebildet er noenlunde forståelig for de forskjellige aktørene som er direkte eller indirekte berørt av rovviltforvaltningen. Ved å opprette ei uavhengig rovviltklagenemnd på siden av denne hierarkistisk oppbygde forvaltningen vil rollebildet bli enda mer innfløkt enn det er i dag.

Med en uavhengig klagenemnd kan det oppstå sprik mellom politiske signaler gjennom Stortinget og Regjering og føringer gjennom behandling av klager i klagenemnda, noe som vil være uheldig. I den daglige rovviltforvaltningen er klagebehandling av enkeltsaker en av de viktigste styringsgrepene klageinstansen har overfor førsteinstans. Med å opprette ei uavhengig klagenemnd mister Regjeringen muligheten til å korrigere rovviltforvaltningen gjennom behandling av klagesaker, og overfører denne muligheten til klagenemnda. Samtidig mister Stortinget muligheten for å

ansvarliggjøre Regjeringen hvis rovviltforvaltningen strider mot føringer gitt av Stortinget. Det siste er et av hovedargumentene for Fylkesmannens skeptiske holdning til opprettelsen av rovviltklagenemnd.

Rovviltforvaltning vil alltid være utpreget politisk, uavhengig av om klagenemnd innføres eller ikke. Konflikten vil ikke bli redusert med ei klagenemnd som på et vis fratar Stortinget muligheten for å ansvarliggjøre Regjeringens oppfølging av nasjonal rovviltpolitikk gjennom enkeltsaker. Fylkesmannen er av den oppfatning at ved å opprette ei klagenemnd utdeliggjør ansvaret for gjennomføring av Stortingets og Regjeringens nasjonale rovviltpolitikk.

Slik forslaget er lagt frem er Fylkesmannen sterkt i tvil om nemnda vil bli oppfattet som uavhengig, noe som må være hovedformålet med opprettelsen av ei slik klagenemnd. For at ei slik klagenemnd skal oppfattes som uavhengig må hensynet til den to-delte målsettingen synliggjøres i mye større grad enn det som kommer frem i dagens forslag. Dette må gjøres ved at Landbruks- og matdepartementet må sidestilles med Klima- og miljødepartementet ved at begge departementene oppnevner klagenemndas medlemmer, begge departementene må gis lik adgang til å gi generelle instruksjoner om blant annet lovforståelse, skjønnsutøvelse mv. Både Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet bør være sidestilt i et sekretariat.

Hvis det først skal opprettes ei uavhengig klagenemnd må denne nemnda få flest mulig saker. Det er viktig at kompetansen i nemnda og i sekretariatet gjenspeiler oppgaveporteføljen til klagenemnda. Når det gjelder klager på vedtak om forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT) kan nemnda komme i den situasjonen at midlene er brukt opp og fordelt på andre tiltak når klagebehandlingen er ferdig. Fylkesmennene har et budsjett de må forholde seg til, og midlene blir fordelt med bakgrunn i føringen i FKT-forskriften og regional forvaltningsplan for rovvilt. Når en klage blir ferdigbehandlet så vil midlene som allerede være fordelt. Hvis en søker som klager på et avslag, eller som har fått delvis innvilget søknaden, får medhold av klagenemnda må det derfor finnes friske midler til å utbetale tilskudd i etterkant av klagebehandlingen.

Med den saksmengden som er foreslått lagt til klagenemnda er det behov for å opprette et sekretariat av en viss størrelse, og med fagkompetanse på landbruk, reindrift, rovvilt og jus etc. for å drifte rovviltklagenemnda. Dette vil medføre at det må bygges opp dobbeltpkompetanse i tillegg til den kompetanse som allerede finnes i Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet, med økt ressursbruk som resultat. For å sikre at nemnda oppleves som uavhengig må landbruksmyndighetene tyngre inn både på departementsnivå og direktoratsnivå. Dette er også viktig med tanke på nemndas legitimitet utad. De administrative og økonomiske konsekvensene vil derfor bli større enn det som er skissert i forslaget.

- **Endringer i rovviltforskriftens §§ 4 og 5 om antall forvaltningsregioner for rovvilt**

Fylkesmannen er enig i at det vil være naturlig å se på antall rovviltregioner og avgrensningene av disse. Dette vil være praktisk sett i lys av regionreformen og i utbredelsen av de forskjellige rovviltartene. I denne uttalelsen har Fylkesmannen valgt å uttale seg om den delen av forslaget som berører Trøndelag.

Fylkesmannen i Trøndelag støtter ikke forslaget om å splitte opp region 6 Midt-Norge slik at Møre og Romsdal blir en del av rovviltregion Vestlandet og at Trøndelag og Nordland blir en rovviltregion. Fylkesmannen foreslår at dagens rovviltregion 6 Midt-Norge opprettholdes med de samme avgrensningene som i dag.

Det blir feil å bruke en lang grense mot Sverige som et argument for at Trøndelag og Nordland skal slås sammen. Avgrensning av rovviltregionene må i større grad ta utgangspunkt i rovviltbestandenes utbredelse enn hva som er tilfellet i departementets forslag, samt nye administrative forvaltningsgrenser som en følge av regionreformen. Trøndelag og Nordland har i praksis svært få felles rovviltbestander. Det forekommer kun noe utveksling av gaupe og jerv i grenseområdene mellom de to fylkene, mens bjørnebestandene er mer eller mindre adskilt. Både bjørnebestanden i Trøndelag (Indre Namdalen) og bjørner som blir registrert i Hattfjelldal og Grane er felles med Sverige. Data fra det nasjonale overvåkingsprogrammet for bjørn viser at Nordland knapt nok har en ynglende bestand av bjørn, mens Trøndelag har en fast ynglende bestand av bjørn innenfor dagens forvaltningsområde i Indre Namdalen. Det er ikke registrert utveksling av binner mellom Trøndelag og Nordland, noe som viser at det ikke er en felles ynglende bjørnebestand mellom Trøndelag og Nordland. De siste årsrapportene viser at Trøndelag har rundt to årlige ynglinger av bjørn, mens det regionale bestandsmålet for bjørn i region 6 Midt-Norge er tre årlige ynglinger.

Trøndelag og Møre og Romsdal har felles rovviltbestander av gaupe og jerv, og det vil være mer naturlig at disse to fylkene forblir en rovviltregion enn at Trøndelag og Nordland slås sammen. Ser man på topografien og utformingen av fylkene, sammen med felles rovviltbestander av gaupe og jerv, er opprettholdelse av dagens rovviltregion det mest naturlige. Selv om Trøndelag og Nordland har felles utfordringer knyttet til sameksistensen mellom husdyr, tamrein og rovvilt gjør manglende felles rovviltbestander og topografien det unaturlig at Trøndelag og Nordland skal utgjøre en felles rovviltregion.

Både Trøndelag og Nordland har vært, og er, fylker med forholdsvis høyt konfliktnivå, og spesielt bjørn og oppbygging av bjørnebestanden er konfliktfylt i begge fylkene. Hvis fylkene slås sammen i en rovviltregion med et regionalt bestandsmål på fire årlige ynglinger av bjørn, må bjørnebestanden økes fra dagens to årlige ynglinger til fire ynglinger. Når det kun er Trøndelag som har en ynglende bestand av bjørn, vil oppbyggingen av bjørnebestanden i all hovedsak måtte tas i Trøndelag. Dette vil medføre en eskalering av et allerede høyt konfliktnivå knyttet til bjørn i Trøndelag.

Rovviltnemnda i region 6 har gjennom arbeidet med forvaltningsplanen som ble vedtatt i mars 2018 arbeidet for en jevnere fordeling av gaupebestanden i region 6. Dette har medført at gaupebestanden i Møre og Romsdal har blitt større enn tidligere. Det blir derfor feil å bruke de fylkesvise bestandsmålene i forvaltningsplanen fra 2013 når gaupebestanden fordeles mellom Møre og Romsdal og Trøndelag hvis region 6 splittes opp. Hvis kun to familiegrupper følger Møre og Romsdal til region Vestlandet må gaupebestanden i Trøndelag holdes på et høyere nivå enn hva som er dagens målsetting. Hvis region 6 splittes opp som foreslått, noe Fylkesmannen fraråder, må minimum fire familiegrupper av gaupe følge Møre og Romsdal inn i region Vestlandet.

Med bakgrunn i dette vil Fylkesmannen sterkt fraråde at Trøndelag og Nordland slås sammen til en rovviltregion. Rovviltregion 6 Midt-Norge med Trøndelag og Møre og Romsdal opprettholdes som en rovviltregion.

Hvis antall forvaltningsregioner reduseres fra dagens åtte rovviltregioner til fire eller fem er Fylkesmannen enig i departementets forslag om syv faste medlemmer i rovviltnemnda. I samiske tamreinområder bør tre av dem være oppnevnt av Sametinget. Hvis dagens rovviltregion 6 Midt-Norge opprettholdes bør antall medlemmer i rovviltnemnda for region 6 Midt-Norge reduseres fra dagen seks medlemmer til fem, hvorav to medlemmer oppnevnes av Sametinget.

- **Endringer i rovviltforskriftens §§ 4 og 6 om felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av flere rovviltregioner**

Fylkesmannen støtter i all hovedsak forslaget om å åpne opp for felles bestandsmål og arealdifferensiering på tvers av rovviltregionene. Imidlertid ligger det noen utfordringer som er mangelfullt beskrevet i høringsnotatet.

Forslaget legger til grunn at rovviltnemndene skal samarbeide med tilgrensende forvaltningsregioner. Forslaget sier lite om hvordan de felles bestandsmålene skal fordeles mellom regionene. Fylkesmannen antar at det legges opp til at rovviltnemndene i de forskjellige regionene samarbeider og fordeler bestandsmålene mellom regionene. Hva skjer hvis rovviltnemndene ikke blir enig om felles arealdifferensiering og fordeling av bestandsmålene? Vil departementet som overordnet myndighet gripe inn og vedta arealdifferensieringen og/eller fordeling av felles bestandsmål? Det bør formaliseres en prosedyre om hva som skjer hvis rovviltnemndene ikke blir enig om fordeling av felles bestandsmål og felles arealdifferensiering.

Det foreslås en deling av Norge ved Trondheimsfjorden og Stjørdalsvassdraget. Dette er en grense som er forståelig ut fra geografiske og biologiske hensyn. Imidlertid ønsker Fylkesmannen å påpeke at dette vil få noen administrative utfordringer. Fordeling av et felles bestandsmål henger tett sammen med arealdifferensieringen. Det legges opp til et mer formalisert samarbeid om arealdifferensiering på tvers av rovviltregionene, samt fastsettelse av felles bestandsmål på tvers av rovviltregionene. Hvis dette blir en realitet må derfor rovviltregion Midt-Norge samarbeide med alle rovviltregionene i Norge for å fordele de felles bestandsmålene både nord og sør for Trondheimsfjorden og Stjørdalsvassdraget, samt med tilgrensende regioner i spørsmål som omhandler arealdifferensiering. Dette vil være ressurskrevende for region Midt-Norge, og regionen må få tilført økte ressurser hvis dette blir en realitet. Dette er uavhengig av om dagens rovviltregion med Trøndelag og Møre og Romsdal opprettholdes, eller om Trøndelag og Nordland slås sammen til en rovviltregion.

Fylkesmannen anbefaler, av ressursmessige hensyn, at grensen mellom nord og sør flyttes til grensen mellom Nordland og Trøndelag (hvis dagens rovviltregion opprettholdes) eller sekundært mellom Trøndelag og Innlandet/Møre og Romsdal hvis Trøndelag og Nordland slås sammen til en rovviltregion. Dette vil lette det administrative arbeidet for vår region. Felles bestandsmål følger

dagens regionale bestandsmål, med unntak av de tre familiegruppene med gaupe som er foreslått flyttet fra dagens region 8 til Sør-Norge.

Når det gjelder prinsippet om soneforvaltning av gaupe støtter Fylkesmannen Miljødirektoratet og NINA sine vurderinger om å gå bort fra soneforvaltning av gaupe. Soneforvaltning av gaupe praktiseres i liten grad av rovviltneemndene i dag. Spesielt for reindriften vil det være fordelaktig at gaupebestanden blir fordelt jevnt over reinbeiteområdene der det er tamreindrift. Gaupe er stort sett utbredt over store deler av landet, og det viser seg vanskelig å ta ut bestandene i områder som er beiteprioritert i forhold til gaupe. Imidlertid er kvotejakt et effektivt middel for å regulere gaupebestanden. Fylkesmannen anbefaler derfor ovenfor departementet at prinsippet om soneforvaltning av gaupe oppheves.

- **Endringer i rovviltforskriftens § 6 om Landbruksdirektoratets rett til å avgi uttalelse til regionale forvaltningsplaner for rovvilt**

Fylkesmannen støtter departementets forslag som gir Landbruksdirektoratet samme rett som Miljødirektoratet til å avgi faglig uttalelse til rovviltneemndene utkast til forvaltningsplaner. Dette vil bidra til å styrke og synliggjøre den to-delte målsettingen innenfor rovviltforvaltningen. Selv om landbruksavdelingene og reindriftsavdelingene er en del av sekretariatene til rovviltneemndene vil en formalisering av Landbruksdirektoratets rolle skape større legitimitet for at den to-delte målsettingen ivaretas.

Når det gjelder å balansere virkemiddelbruken gjelder dette, etter vår erfaring, hovedsakelig tilskuddsordningene «Tilskudd til tiltak i beiteområder» og «Tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak». Fylkesmannen arbeider i dag aktivt for å samkjøre disse til tilskuddsordningene, noe som har blitt godt mottatt i næringen. Imidlertid overføres tilskuddsordningen «Tilskudd til tiltak i beiteområder» til kommunene fra og med 2020. Dette vil medføre færre muligheter til å samkjøre disse to tilskuddsordningene. Fylkesmannen er noe tvilende til om forslaget øker muligheten til en mer samlet og balansert virkemiddelbruk innenfor miljø-, landbruks- og reindriftsforvaltningen.

- **Endringer av rovviltforskriftens § 18 om kommunenes adgang til å klage på vedtak om felling av rovvilt**

Fylkesmannen støtter departementets forslag om å gi kommunene adgang til å klage på enkeltvedtak fattet med hjemmel i rovviltforskriften.

De avgrensningene som departementet foreslår støttes av Fylkesmannen, og bør være en del av kommentarene til rovviltforskriftens § 18, tredje ledd. I kommentarene bør det også gå frem at kommunene har klageadgang hvis det f.eks. gjennom enkeltvedtak av rovviltneemnda og/eller Miljødirektoratet ikke åpnes opp for kvotejakt eller lisensfelling i sin kommune.

- **Endring i forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst §§ 29a og 34 vedrørende fellingsmetoder av jerv**

Fra og med lisensfellingsperioden for jerv 2015/16 har KLD, som en midlertidig ordning, åpnet opp for bruk av 1) kunstig lys ved åtejakt på jerv og 2) elektronisk overvåking av fangstbåser for jerv. En forutsetning har vært at prosjektene ble godkjent av KLD. Prosjektperiodene ble avsluttet 15. februar 2018. Innledningsvis ønsker Fylkesmannen å påpeke at dette burde ha kommet som en egen høring tidligere, slik at eventuelt vedtak om endring av utøvelsesforskriften hadde kommet i god tid før lisensfellingsperioden som starter den 10. september.

I Trøndelag var fem prosjekter med i prøveordningen; Oppdal, Rennebu, Meråker/Innherred samkommune, NJFF avd. Nord-Trøndelag og Grong Videregående skole. Fylkesmannen har hatt tettest oppfølging av fellesprosjektet mellom Meråker kommune og Innherred samkommune (nå Verdal og Levanger kommuner). Her fikk kommunene prøvd ut både bruk av kunstig lys ved åtejakt på jerv og bruk av elektronisk overvåking av båser for fangst av jerv. Fylkesmannens erfaring er at dette fungerte godt. I løpet av prosjektperioden ble det felt fire jerver på åteplassen der kunstig lys ble benyttet.

Når det gjelder bruk av elektronisk overvåking av båser for fangst av jerv gir dette Fylkesmannen muligheten til et reelt tilsyn med båsene. For de båsene som sto i Verdal kommune fikk Fylkesmannen tilgang til e-postkontoen hvor bildene fra viltkameraet ble sendt. Dermed kunne Fylkesmannen gå inn og få dokumentert at den elektroniske overvåkingen fungerte. Tidligere har Fylkesmannen bedt Statens naturoppsyn om å gjennomføre fysisk tilsyn med båsene. Dette har kun gitt en vurdering om hvorvidt tilsyn to ganger daglig er faktisk gjennomførbart, samt ved sporsnø om tilsyn er gjennomført de(n) siste dagen(e).

Fylkesmannen støtter KLDs forslag om endringer i forskriften om utøvelse av jakt, felling og fangst § 29a *Kunstig lys ved åtejakt på jerv* og endringene som foreslås i forskriftens § 34 *Krav om tilsyn* annet ledd. Imidlertid synes Fylkesmannen det er uheldig at ord som «bør» brukes i femte strekpunkt under vilkår for bruk av kameraovervåking/elektronisk overvåking. Slik det er formulert i forslaget har det ingen verdi i forbindelse for tilsynsmyndigheter som Statens naturoppsyn og Fylkesmannen når det skal gjennomføres tilsyn av fangstbåser. Fylkesmannen foreslår derfor at femte strekpunkt under vilkårene endres til (endring understreket og med fet skrift): *Som supplement til kameraet **skal** en fellevarsler monteres, som sender varsel til jeger dersom lokket faller ned*. Sekundært at strekpunktet tas bort.

Med hilsen

Bjørnar Wiseth (e.f.)
Klima- og miljødirektør

Helge Hansen
Reindriftsdirektør

Tore Bjørkli
Landbruksdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent